

ВЪСТНИКЪ

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м.—7 л.

За странство за 6 м.—14 л.

Единъ брой 10 ст.

ДОБРУД

Градската библиотека

Ръкоп. не се връща. пазажъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза понеделникъ, сряда и петъкъ

Прѣдъ новитѣ прѣговори въ Букурещъ. — Здравината на съюза. — Ромънската камара въ 1878 г. за Добруджа. — Геслеровщина въ Бесарабия. — Прѣгледъ на пресата. — Бесарабския въпросъ. — Френското обществено мнѣние противъ Клемансо. — Хиндербургъ за побѣдѣта на западъ. — Хроника.

И. Тодоровъ.

Прѣдъ новитѣ прѣговори въ Букурещъ.

Сладъ денъ — два ще се подновятъ заседанията на букурешката конференция. Нашето внимание тоя пътъ ще бъде силно напрегнато, защото въ столицата на коварството и разврата ще бъде решенъ единъ отъ жизнените наши национални въпроси. Уварени сме, че поне сега ний не ще бъдемъ измъчвани отъ врамето. Както се лансира въ някои отъ чуждите вѣстници, конференцията щела да заседава само няколко дни. Това показва, че причината на нескончаемите протакания е почти отмахната. Какъ и до колко, това ще ни покажатъ близките няколко дни.

Въ Букурещъ тоя пътъ съюзътъ ще има да издържи единъ отъ най-важните си изпити. Дано той излезе утѣшенъ като тоя въ Брестъ-Литовскъ. Въпросътъ се касае за изпитване тѣсните връзки на солидарностъ между съюзните държави. Дали тѣ ще докажатъ че прѣдъ общитѣ съюзни задачи за бъдащото, трябва да замлъкнатъ мимохитните егониетични апетити, е въпросъ на дни. Изпитътъ е труденъ, нъ той е рѣшителенъ, защото цѣли съществуването, вътрешната органическа връзка между държавите отъ централните сили. Тукъ ще стане въпросъ за силноотеностъ, взаимно доверие и разумно схващане бъдащите общи интереси и перспективи. Ний сме повече отъ уварени, че въ Букурещъ ще замлъкнатъ словоохотливостта и неоправданитѣ чувства, за да заговоратъ думите и сърдцето. А за това имаме вече добри симптоми. Унгарскиятъ народъ, който не веднѣжъ открито е давалъ изразъ на своитѣ чувства къмъ насъ, прѣди няколко дни заговори, чрезъ »Пестеръ Лойдъ«, съ единъ гласъ, който, уварени сме, прѣдизвика тамъ, гдѣто трябва, основателна загриженостъ. За българския народъ думата на нашия буданецески събратъ бѣха една истинска и радостна утѣха въ трудните моменти, които праживява нашата национална кауза. Маждарскиятъ народъ за лишенъ пътъ доказа, колко високо държи на съюзническата солидарностъ и крепкостъ, прѣдъ бъдащата голяма задачи.

За българитѣ, Букурещъ буди само лоши спомени. Сладъ 1885 година дойде 1913. Дано поне сега не бъдемъ измамани въ нашитѣ национални и исторически очаквания страмежи. Ако ли нъ тоя пътъ се повторятъ миналитѣ неправди, въ правото си ще бъдемъ да заявимъ високо, че наградата за искреността въ тоя грѣшенъ святъ е измамната. А за насъ въпросътъ за Добруджа не може друго яче да се постави. Тукъ няма или-или; нѣтъ е само единъ — Добруджа трябва да бъде обединена съ своето родно отечество майка България. Дали това ще стане при новъ горчевини и сътресения, е втори въпросъ, на който ний добруджанцитѣ за сега не се спираме. Нека ни бъде позволено, обаче, от-

крито да заявимъ, че всеки пробѣжъ въ нашитѣ похуватковни страмежи, ще бъде само ново дразнене на ония задръзели рани, които Германия и Австро-Унгария твърдѣ умало излекуваха въ 1915 година. Тогава окончателно се прѣмахнаха всичките ония грабавини, които пречеха на гладкостта на отношенията ни съ Турция и нѣма защо днесъ наново да се създаватъ. Неоправданитѣ претенции на нашата съюзница задъ Марица сж най-малко едно недоварие къмъ България, а това е лопъ призмакъ за бъдащото. Ний или трябва да върваме въ искреността на чувствата и клѣвитѣ си, или трябва да считаме за non sens.

Искаме да откриемъ нашата душа, за това говоримъ съ тоя езикъ. Нашето единствено желание е да бъдемъ още веднѣжъ добри разбрали. Само въ взаимното доверие и разумното схващане на бъдащите общи задачи е крепкостта на съюзното дѣло. Палнатиитѣ, освѣтъ че не помагатъ, нъ напротивъ и вредитѣ твърдѣ много. Онова, за което турцитѣ претендиратъ е една временностъ, която обаче може да има крайно нежелателни послѣдствия; то може само да разрани засѣхналитѣ рани. А има ли нужда да доказваме, сладъ онова, което праживяхме презъ токущо изтеклитѣ тридесетъ и два месеца, че ний българитѣ най-малко желяемъ тоя обратъ? Мислимъ, че сме дали достатъчно доказателства за варна служба на общото съюзническо дѣло до сега и за бъдаще.

Въ Букурещъ съюзътъ има да прѣтегли и своитѣ чувства спрямо Ромъния. Колкото и да чувахме гласове, че не може да става рѣчь за прѣдпочитание, наглежда обаче, че има още черни точки, било по въпроса за изхода на море за Ромъния, било по въпроса за Бесарабия. Ний не можемъ да доумземъ, защо съюзътъ е именно, който се явява защитникъ на ромънските интереси. И заради това, никакъ не ни сюрпризира хвабата на съглашенитѣ, че тѣ първи сж подкрепили, чрезъ френската военна мисия въ Яшъ, планътъ на ромънското правителство за завладѣването на Бесарабия. Изглежда, че въпросътъ тукъ се сважда къмъ едно констатиране опрѣмо една коварна и победена държава, която няма най-малкото морално основание да пледира за симпатии у тѣя, на които подло изневари прѣди година и половина. За насъ е важно да отбѣлжимъ и то не безъ лека тѣга, че някои отъ нашитѣ съюзници поставитѣ добруджанския въпросъ по зѣлъ отъ бесарабския; даже въ сравнение съ победена Ромъния, тѣ искатъ да прѣмаратъ насъ съ другъ аршинъ.

Не се ли схваща, колко опасно би било това за общото дѣло, въ което се вляхме и съ думи и съ кърви? Днесъ, повече отъ другъ пътъ се налага разумъ въ дѣйствиата. Онова, което ще се изгради въ Букурещъ няма да бъде само за утрѣшния денъ, а за много години.

Прѣдъ общитѣ бъдащи задачи, трябва да замлъкнатъ дребнавостта и временитѣ апетити, отъ какното естество и да бъда. Нашето национално обединение, безъ клинове и концесии, е една боготворна свѣтина, прѣдъ

която сърдцата на всички българи замиратъ. Въ храмътъ на тая народна свѣтина ний искаме нашитѣ съюзници да влязатъ съ отложени шапки, за да докажатъ своята почитъ къмъ нашето оросено съ кърви и сълзи похуватково дѣло. Всячко друго е най-малко богохулство спрямо съюза.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Вижетинъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 26 априлъ 1918 г.

Западно отъ Преспанското езеро и при Рапошъ въ завой на Черпа, артилерийската дѣйностъ отъ двѣтъ страни бѣше временно по силна. Въ Милевско, южно отъ с. Тушинъ, прогнѣхме съ единъ усиленъ сръбски патруль. Южно отъ Гевгели неприятелската артилерийска стрѣла се оживи. На дѣсония брѣгъ на Вардара патрулна схватка, при която завоухме пѣшници французи. Източно отъ Вардара неприятелския артилерийския огънь по позицитѣ продължава съ неостатѣнна сила. Западно отъ Бутковското езеро разпрѣснѣхме няколко неприятелски пѣшотни групи.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Съюзническѣ свѣдѣния.

Западенъ арсенъ театръ. По бойния фронтъ въ Фландрия се започна отъ обѣдъ оживена артилерийски бой. Пѣшкѣта отъ вземането на Кемелъ се увеличи на по-вече отъ 7100 пѣшника, между които 181 офицери, 53 орѣдия и 233 картечници. Между канала Ла Басе и р. Скарпъ, както и сѣверно отъ р. Сомъ, оживена разузнавателна дѣйностъ отъ страна на англичанитѣ. Силни частични атаки на французитѣ сръбцу гората и селото Хангардъ бидоха отбити съ кървави за тѣхъ загуби. По останалата частъ на фронта прѣдпозиционни боеве на много мѣста. По източнитѣ брѣгъ на р. Мѣза едно наше нападение въ французитѣ окопи ни донесе пѣшници. Сѣверно отъ Кемелъ се развила оживени боеве.

По останалитѣ фронтове нищо особено важно.

Ромънска геслеровщина въ Бесарабия.

За характеристика на ромънското управление въ Бесарабия, н. »Arbeiter Zeitung« прѣдава слѣдния заповѣдъ на коменданта отъ освободителната ромънска армия на гр. Единци:

Заповѣдъ.

Ромънскитѣ офицери трябва да бъда въ поздравени отъ населението на града Единци по слѣдния начинъ:

1. Всѣхъ, който ще поздравява, трябва да застане на мѣсто съ лице обърнато къмъ началството и като се усмихне бързо, да онеме шапката си до земята;
2. За да се внуши на населението че то трябва да изпълнява точно тая заповѣдъ, въ различно време презъ деня ще бъде носена монѣта комендантска шапка на прѣтъ по улицитѣ на града и всички сж длъжни да ѝ отдаватъ честь.

Комендантъ на гарнизона въ Единци:

Капитанъ Димитреску.

Градоначалникъ Есестиреску.

Въ кратко време чрезъ соната, жителитѣ бѣха научени, какъ трябва да разбиратъ тая заповѣдъ.

Умоляватъ се гл. абонатитѣ на в. »Добруджа« при подновяване на абонамента и прокъна на адреситѣ си, НЕПРѢВЪМНО да съобщаватъ и ъ на етикетчето, на което сж напечатани адреситѣ нѣ.

Отъ Администратцията

D. Здравината на съюза.

Крупните исторически събития през течешие на последните два месеца, каквито са мира в Брюксел, Лувенски и неговите последици по Бургонет на Балтийското и Черно морета, нахлуването на Япония в живота на далечните източно-азиатски владения на руската република и подновяването ужасите на западния военен театър, предизвикаха в движението на централните сили единствено повратен удар. Този повратен удар подложен на пробно изпитание, както вътрешната и външната здравина на всяка отделна съюзна държава, така и вътрешната и външната здравина на целия съюз. Както винаги крупните събития от възникват налагат съответни промени от вътрешно и обратно, така и сега те не забавиха да настъпят. И ние не се съмняваме, че и сега съюзът ще продължи благополучно тия промени.

Опитаме ли се въ съгласие със „Nordd. Allg. Zeitung“ през „смитите“ да открием предложител на тия промени, ние не можем да не се опрем на два таква: недиبلوماسية дипломатически дусел Черинг—Клемансо, като пръв във външната политика на съюза и преговорите за мир с Румъния, като пръв във вътрешната междусъюзническа политика. Ръководи ли пък да потърсим причината връзка в събитията, които предшестваха тия два момента и очертават близкото развитие на следващите ги събития, ще видим, че промяната е много по-дълбока, че тия цели да измения коренино външната политика на съюза и вътрешното съотношение на отделните членове от него. И понеже тия промени засяга вътрешната свобода на някои членове от съюза и тяхните военни цели, прав е казанният въстаник, когато повдига отново въпроса за запазване съюзническата вътрешна и здравина.

Дуселт Черинг—Клемансо не постигна онака цел, която си бе поставил прословутият тигър. Френският печат с един мимолетен тон търбаваше да констатира само, че Клемансо не разстрои съюза между Австро-Унгария и Германия, а го засили, до колкото това се отнася до неприятелите. Той показва също, че политиката за споразумение, въ такава форма въ каквато съществуваше до преди обявяването на замяна, е остаряла за събитията, развили се след нея затава и войни аполостъ, граф Черинг, търбаваше да си отиде. Външно съюзът изглежда здрав и невредим, тий, както и по-рано.

Вътрешната здравина на съюза, обаче, не е завършена още и няма да се завърши до тогава, докато не се разрешат въпросите изникнали от преговорите за мир с Румъния въ посока на най-близко заинтересованите членове на съюза и докато съществуват домогванията на някои от съюзниците за компенсации от съюзни държави. По тия поводи официално и неофициално, от такти и без такти се казва много лишни думи, които имаха целта да замъглят с умисъл едно ясно положение. И понеже тия лишни думи и домогвания засягат преди всичко нас, българите, то това ни дава достатъчно право да си кажем и ние своята дума ясно и открито, преди всички въ интереса на здравината на съюза.

Мирът с Румъния ни засяга от три страни: 1) от съединението на Румъния и Бесарабия, 2) от компенсациите на съюзниците въ Добруджа и 3) от териториалните домогвания на Турция към българска територия. Схващаме ли „политически смислени“ тези три факта, ние с право можем да повторим това, което някои наши събратя заявиха: не с коварна Румъния се водят преговори за мир, а с съюза България.

Ние не можем да се съгласим от една част от съюзния намъ германски печат, че дезинтер-

есирането от обединението между Румъния и Бесарабия няма за подкладка извъншната користь. Тук не е думата за новите компенсации, които съюза Германия щела да иска, за да санкционира това съединение, за които „Deutsche Tageszeitung“ така припърно побърза да заяви. Тук е думата за старата легенда, според която, както Д-ръ Кюрт разправя, а „Luzitana“ по-стойно продължава, „свободната“ чохойска олигархия е била поставена савше при устиета на Дунава, за да бъде кинит верейт славноството! Няма защо да се припомнят годините 1877, 1900, 1913 и 1916, за да се разбере, че това е само легенда, която няма да ползува никого друго, освен чохойската олигархия, която намира своето спасение въ страната, чрез изпано залагане на последните и пълната капитулация преди силите на деня от въз.

Но ако това обединение се фаворизира задъ гърба и преди прага на България, то това е само за противостъп на последната. България, не може да не си извади нужните заключения от ролята на съюза към пел.

От друга страна Добруджа се дължи на четвъртинки и преди да се даде на България, последната трябва да даде нужните компенсации: териториални на Турция, стопанствени на остипалите съюзници. Намъ се вжда странно изявлението за „ялосния дълг“ тогава, когато въпросът е за скъпо заплащане. Ако ний си заплащаме войка четвъртинка, то въпросът за „ялосния дълг“ не може да съществува, а ако германският печат превдига шумъ около тия дълг, то това показва само липсата на основание да се търсят компенсации въ една съюзна страна, която върно отстоя хадената си дума. Основанието на „Nordd. Allg. Zeitung“, че войната срещу Румъния били „коалиционна“ не издържа критика. Войната срещу целия съюзнически лагер от Япония до Португалия е коалиционна! И войната срещу Русия, която фактически бе въ Добруджа, е коалиционна; при все това, България не помисли да търси компенсации за прибалтийските и кавказки придобивки, каквито търсят Турция и Германия въ Добруджа. Не е тамъ въпросът за въ неоправдани страхъ на Турция. Дасе отклони България от Цариград, като й се махнатъ одриският жоби и като Германия и заложил една уголмлена Румъния въ тила, които да може да има развръзани ръцѣ въ българска Добруджа, ото цялата маждост на днешната съюзна политика. Това „Deutsche Levante Zeitung“ ясно заяви така: „... Между България и Германия трябва да се осигурят такива отношения, при които България да бъде далеч от една политика на злоупотребиление съ своето господство на Балканите, което би заплашило германските интереси на изток... Тук е потребна една цялостно-бразна и предвидлива германо-турока политика... Ясно и просто! Въ съюза се дължи създаването на съюз с целъ да се оградят незаплашени от България интереси. Съ това и самият съюз ще се обърне от свободен въ принудителен и значи апела на „Allg. Zeitung“ за върностъ става издиганъ.

Не искаме да видимъ всички заключения отъ това положение. Но заслужава отбелязване, че ний, българите, държимъ на вътрешната свобода на съюзните държави и на външното ний единство, за да бъде съюзътъ здрав и безъ изатупания. Това трябва да се добие въ Вукренъ.

Загубена е дамска кожена лосича бос на 12 т. м., между шосето с. Ени-кьой и Бабадагъ. Който я е мамаралъ, молимъ да я представи въ редакцията на в. „Добруджа“, срещу прилично възнаграждение.

ПРЕГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

„Vossische Zeitung“. Както забелязахме вчера, тий бърже извършено от новото румънско правителство присъединение на скороосновната „Молдавска република“ къмъ кралството още не може да се счита за окончателно. Ний обрънахме преди всичко вниманието върху оправдателните искания на незапачната Украина. Публикувания втори протестъ на украинското правителство е доказателство, че въ Киев не ще се задоволятъ съ едно одностранчиво разрешение на тия съвѣсти не простъ и ясенъ въпросъ.

Скщо и въ Виена съвѣсти не се сподѣли безрезервно становището на букурещкото правителство. Както се извазя тамъ отъ международно място, прокламацията на Бесарабския ландтагъ не може още да се счита за окончателенъ фактъ, защото, въз основа на споразуменията на Румъния съ Централни сили, разрешението на тия въпросъ ще бъде въ зависимость отъ поведението на Румъния срещу Централните сили.

Особено отрицателно поведение заематъ въ София. По тия въпросъ ний съобщава съ следното:

София. 11.4. Известие за присъединението на Бесарабия пристигна едва вечерта и затова стана известно само на частъ отъ публиката. При все това безспорно е, че тукъ новината ще предизвика въ всички кръгове едно твърдъ неблагоприятно впечатление. Наскоро изразеното мнение на международни кръгове е въ смисълъ, че нито силно застъпени въ Бесарабия руски елементъ, нито българското население брояше надъ 200.000 души ще се подтигатъ доброволно на потисническото румънско иго. Тий че, присъединението на Бесарабия къмъ Румъния ще създаде поводъ за нови бъдещи размирици. При все това известиято дойде повидиному неочаквано, даже и за осведомените кръгове, защото тукъ се счита, че и самия румънски елементъ отъ Бесарабия ще се прояви противъ присъединението къмъ Румъния, тий като румънския селянинъ отъ Бесарабия стои економически несправено по добръ отъ тия въ Румъния, и като така, румънското иго не ще му бъде желателно.

„Tribuna“ (Якия въстаник, органъ на партията на труда). Може би сега повече отъ всеки другъ пътъ се постаа въпроса за нашето съществуване като народъ. Ако се повърне въжъ досегашната мерзостъ тогава всичко е изгубено, и каквито и да бъдатъ условията, при които туряне край на войната, тий ще ни сломятъ. Ако обаче излеземъ душевно възбодени и ако бъдемъ въ състояние да си създадемъ другъ пътъ и други норми за животъ, тогава и най-тежките условия на миръ, които биха ни се наложили отъ възъ, не бива могли да разрушатъ и унижатъ вътрешно закрѣпениятъ организъмъ. Защото народътъ не се унижава, освенъ отъ разрушителните зародиши, които се криятъ въ самото тийно физическо и морално устройство.

Голѣмата задача за днесъ е тази на жизненостъ на нашия народъ, а тази жизненостъ е въ здра-

Продължение отъ бр. 126.

Румънски свидетелства по въпроса за Добруджа.

(1878 год.)

A. Заседание на камарата отъ 20 януари 1878 г.

B. Александреоску Уреки. Преди видъ на това, че по общество отъ извънни условия, издложени отъ страна на Русия за сключване на миръ, турция миръ; Преди видъ на новата фаза, въ която, въз основа, че влиза войната на Изтокъ, смѣтаме за мой дългъ да отпразни къмъ правителството следните въпроси: Моля Господинъ Министъръ председателя, чийто разумностъ и любовъ къмъ отечеството сж познати на всички ни, като граждано се вслуша въ безпокойството въ страната, създадено отъ разпространените слухове относително териториалната цялостъ на страната, — цялостъ, гарантирана отъ конституцията и призната отъ нашия могъщъ и лояленъ съюзникъ И. А. Д. Францеското и неговите поддържатели на бойното поле договоръ, — и като съобрази съ обстоятелствата да отговори на следния въпросъ.

Не намира ли министърството за пуждно и възможно да обясни на представителите на страната, кои отъ тѣзи засадици се отъ денъ въ денъ все повече въ нашия и чуждъ печатъ, безпокойщи слухове отговорятъ на истината?

Г-нь Председателъ. Що се съобща на правителството.

B. Заседание на камарата отъ 26 януари 1878.

Председателъ. На днешенъ редъ ямаме сега интерпелацията на Господинъ Басиле Уреки.

B. A. Уреки. Ний няма да отстъпимъ Бесарабия доброволно, защото сме отговорни за това не само преди нацията, но и преди цяла Европа, която разбръ, че Турция не бе унизомощна да отужда тази областъ и на я повърна следъ Кримската война. Ний няма да я отстъпимъ доброволно, защото това ще бъде едно самоубийство. Бесарабия е устиета на Дунава сж нашата почетна титла, която до сега и за насъ, и за онези, които вратитъ на несползватъ и на европейската дипломация и, поради която Европа може да ни отури желани неутралитетъ. Ний не можемъ да отстъпимъ доброволно Бесарабия, защото никой не може да очаква представителитъ на румънската държава да легитимиратъ, чрезъ признаването на послѣдното отъ Парижкия договоръ несправедливо отстъпване на румънски Бесарабия, една провинция безъ тийно съгласие отстъпка. Ний не можемъ да отстъпимъ Бесарабия срещу териториални компенсации. (Удобряния). Не ний не сме вазовата-ленъ народъ. Когато влизаме въ войната за нашата независимостъ, ний не намѣриваме да ограбимъ тия независимостъ на другите народи. Ний не показаме чрезъ привождане на чужди територии да влагаме изходътъ за бъдещи спорове. (Удобряния).

D. Братилиу. Азъ казвамъ следователно, уважаеми Господа, че азъ извършвамъ една дипломатическа посъобразностъ, защото до сега отишито бе-

сарабския въпросъ не сме получили никакво формално съобщение отъ Русия. Презъ последните дни няма нищо друго, освенъ дѣто по официаленъ пътъ ни се наблегна по категорично, по положително, върху приписването отдавна на Русия намѣреимъ да вземе нашата частъ отъ Бесарабия. Сигурно ний няма да се съмняваме въ това, както скщо не сте се съмнявали въ насъ, отъ когато ний стоимъ на тѣзи банки, че на тѣзи постѣпи на Русия при дадохме прѣвъ и истински изразъ на народното представителство. (Удобряния). И, че, следователно, нашия отговоръ бивше румънския народъ никогда няма да се съгласи съ сѣмната на една частъ отъ неговата територия срещу друга, та макаръ и обезпеченитъ да сж много по полезни. (Бурни одобряния). Ний не се задоволихме съ тѣзи изчисления; ний се опитаме, преди още този въпросъ да бѣ повдигнатъ прѣвъ насъ, отъ всички разположени срѣдства да се осигуримъ отъ една такава възможностъ, защото азъ, както всички добър румънски, допущамъ прѣвъ това въ моето сърдце, тази възможностъ.

(Следъ това депутатъ Г. Вернеску прочете едно предложение, което е идентично съ приетото отъ сената и приподдигащо отъ депутатите Г. Вернеску, Д. Жокю, Д. Елюому, Н. Диманж, М. Голмеджину, Ч. Монеску, Ч. Понсару-Вордж, В. А. Уреки, полковникъ Кълинеску, Д. Мъргаритеску, А. Варнали, Д. Кръшунеску, Р. И-Каминиу и И. К. Фулжеску. Това предложение бѣ прието единодушно отъ всичките 93 присѣстващи на заседанието депутати. (Слъдаа)

зето и доброто състояние на долните условия — източнива на хора. За нещастие, всички признават, че за тия условия не се е направил почти нищо.

„Lokalanzeiger“ Значителни различия има относително цените, които Румъния иска за храните и другите доставки. Германците предлагали пък да дават парично да допускат цени, които биха означавали едно военно обезщетение на Германия към Румъния. Германия трябва да допусне високи цени на Украйна за доставките от нейни храни, понеже Украйна не е длъжна да ги доставя. Сиром Румъния, обаче, Германия може да говори с въвежда други език.

L' Echo de Bulgarie. Симпатичен, който е манифестира „Paster Lloyd“ за пазар с търговия. Тя има толкова по-малко стойност, че не представляват един от отделни случаи; твърдят, както хиляди други се е доказало, еднодухното разположение на унгарското публично мнение спрямо България.

Днес, когато ний сме най-чувствителни за прикритието на нашите приятели, Унгария издига своя ръка за да припомни направения от България улуси, ноштите неотомени прага за национално обезщетение и искане, което и се пада на Балканите.

Бесарабският въпрос.

Букурещ. В миналията си, която професор Стерс, новият председател на Бесарабският съвет, посветил в своя в. „Лумина“, признава, че значителна част от Бесарабският румънски селски промишлен изпитва недовърме и страх, спрямо Румъния, защото бързото национално население, било против степението на Бесарабската република от Румъния.

Пазнасна е от румънското правителство комисия, която да проучи постройката на нови жилищни зони в Бесарабия. Съществуващата линия Галац — Рени трябва да бъде удвоена.

По молането на приютителата в Яши украинска делегация, ще бъде открито наскоро параконното съобщение между Одеса и Галац за връзка на отсич и пътници.

Новоназначеният бесарабски министър Инкулонц и Чукурину са заявили в едно интервю, дадено на немски в. „Арена“, че, за да стане следимството на Бесарабия от Румъния не само политическа, но и духовна и социална действителност, трябва да не изясняват демократичните чувства на бесарабското население, като и всички в Румъния се проникнат от тия чувства. Това може да стане в Румъния, като се разрешат селския въпрос и като се въведе всеобщото гласоподаване и административната децентрализация.

В. „Лумина“ съобщава, че се работи план за румънизиранието на училищата в Бесарабия, като първостепенно се въведе преподаването изключително на румънски език в семинарните, педагогическите училища и програмните.

По въпроса за Бесарабия, както узнава „Локал Аншайзер“, германското правителство стои на становището, че това не е германски въпрос, и че Украйна ще трябва да се спазват вярно върху своите претенции направо от Румъния. Това било съобщено и на Украйна чрез посланика фон Мумб, в отговор на защитването от страна на Украйна.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(В. Т. Агенция и радиотелеграфа).

102 Германски дивизии на западния фронт.

Амстердам. 234. Според едно съобщение на Райтер, Генерал Хайт в едно допълнително известие донася, че от започването на офанзивата на 21 март германците са употребили в сраженията 102 дивизии, много от които са влизали в сражения два и три пъти. След това известие изоброа много от дивизиите, които особено са се отличили.

Натиск върху Клемансо за ускоряване мирните преговори.

Женева. Злобата на доня, между противничите и привържениците на Клемансо е упривит, който Клеманс отпрати чрез „L' Humanite“ в името на дивизията от парламента към Клемансо, че той, в връзка на църквата и Франция, отхвърля всички стремежи и предложения за започване преговори за мир. Само защото властта е в негови ръце, Клемансо осуета всичко, което подготвя край на изгубителната война.

Бившият министър Барту тоже силно е осудил дивизията дипломатия и нейния шеф Клемансо в

едно от заседанията на комисията по външните дела. Той казал: трябва да отблъснем нечестното надане на дипломатията, защото сръдствата, с които Клемансо си послужил по случаят Армад-Рейтера, са една недостатъчно оправдана новост. Преди общественото мнение правителството трябва безусловно по добър да защитава своите постижения, отколкото до сега.

Условията на Англия да събере повече войска

Ротердам. „Нюф ротердам курант“ съобщава от Лондон, че с крапски указ се свикват освобождаваните до сега може по-млади от 23 години. От това се примахва освобождаването на някои приимлиговани класи от военна служба.

Хиндербург за победата на запад.

Берлин. Председателят на Пруската камара на делегатите е получил следната телеграма от Генерал Фелдмаршал Хинденбург. „Щурмуването на височината Кемел е едно ново доказателство за несломимата палателна сила на нашите войски и на тяхното желание за победа. Благодарността на родината ще накара войската да извоюва за отечеството един скоростен победоносен мир“.

Значението на височината Кемел

Ратердам. Според „Нюф ротердам курант“, вестник „Тайкс“ пише: загубата на върха Кемел ще има сериозни последици за позициите на звол при Иперн. Макарь и нашата линия Иперн-Камил Сеп Клоа се държи още здраво, не може да се откаже, че поради успеха на неприятеля, самия Иперн и околните позиции са тежко застрашени.

Участие на френската флота при Остенде.

Берн. Според Парижки вестници, при английската атака върху Остенде и Зебрюге, са вземали участие и френските торпедери.

Башкьоци в Варна.

(Специална кореспонденция).

На 18 т. м. Башкьоцият хор, състоящ се от 35 момци и 25 момича даде своята Добруджанска народна вечер. Трябва да благодарим на устроителите и ръководителите за цялостната идея да предприемат Башкьоци своето турне из България. Като се научаваме, навсякъде гдето са били башкьоци са извикали възторг и удивление. И пакетина, личи си вълната ръка на тия, които са подбрали програмата на вечеринката. Но това, което стое на върха похвала е нейното изпълнение.

Добруджанската народна вечер се откри с химна „Слава, слава“ — изпълняван от хора. Вий слушате и се патате няма това са селяни и селци, които пият. Това е истинна селскино хорова изпълнение. Гласове ясни тонове чисти и правилни. Вие помислят човък, че тия хора разбират теоретически цогот от музика, че това не са деца на природата, които щедро е излял своите дарове над тяхните доверча пох робски гнет души.

Няколко немера декламации, придивикаха бурни ръкопляскания и акалации. Когато животи, енергия и чувство биха в тях. Особено се харесват хумореските Пяко и Пеля, изпълнявани от момък и мома.

Съ неподправена естественост и простота биват изпълнени от момича няколко сола народни песни.

По онова, което придава на вечеринката образ на действително народна добруджанска вечеринка, е художественото възпроизвеждане на картини от добруджанския национален бит. На сцената бяха изнесени народни обичай „Пенеруда“. В тези обичай има нещо сакраментално, религиозно. Той е една своего рода „молитва“ за дълба. Хора и песни от мом, при което се извършват известни образи. Този номер много се хареса на публиката.

Най-оригиналният номер, обаче, по нашето мнение, беше Добруджанската свадба, — свадбени обичай в 10 картини. На сцената бяха дадени 10 картини — 10 най-характерни моменти от добруджанската свадба. Като е изнесено народно и сега назн и съблюдава известни форми и образи при извършването на този важен акт, който и м а своя произход от преди хиляди години.

Главните действующи лица са младоженците, довери, зълвата, родителите на младоженците и кумците. До колкото знаем за приватна у нас, башкьоци изнесат по системно и стилизирано свадбени обичай, като едно цяло. Разбира се, въпреки това отношение има още много да се желае. Тука се отваря широко и благодарно поле и за работници, които изучават тази област и за частни и писачи които биха по художествено възпроизвели тази страна на народния бит.

При всяка картина театралните гърмише от ръкопляскания и акалации. И твърд е естествено: хубавото изпълнение на тия картини, извикващо тия чувства в публиката, защото тя виждаше себе си. Всичко това е близко и родно всякому. Добруджанската свобода е общобългарска свобода, защото добруджанци от северна и южна Добруджа са най-чисти български, въпреки, че 40 год. бяха откъснати от България; въпреки, че бяха 40 год. под чужда

Скръбна вѣсть

Оз скръжени сърдца, известна на роднини, приятели и познати, че незабравният и полюбеният, синь брат и сродник

БОЖИЛЕ ДИМОВЪ ЗАЛЧО

на 20 годишна възраст

след 18 месечно изтезаване от рончелит, които бяха го отвлели в плен, се поминал на 3 март т. г. в с. Улинеест (Молдова), далеч от своите родители, брати, сестри и роднини, без да бъде майчински притърнат и братски оплакан. Незабравният Божиля, покой из душата ти въ далечен и незнаен край. Нека вѣсто утрина полвика ти служи сутрешната ранна роса, а пролѣтните птици съ свѣти мелодични чуруликации върху незнайния гроб ти напомнят нашите страдания и проклетия към подлите пилли.

Миръ на прахъ ти, мили Божилю!

Дълбоко опечалени: майка Ганка, сестри Тошка, Пенка, Веса и Певѣнка, брати Петър и Снежко, зетове Борис и Неню, семейства В. Пазичорови, Симеонови и Х. Христови.

гр. Наварна, 1918 година.

покойска Румъния ти запазила чиста дѣлодѣлния свой български образъ. Доводителство — тѣхните борби и тѣхния почти литературен български езикъ.

Вечеринката на Башкьоци бѣ една готѣма изненада. Никой не очакваше, че толкова много могат да дадат. Вечеринката бѣ трябвало да бѣ дадена въ София. Съ подготвяната на Башкьоцият хор се заловил ръководителя му Х. Кириковъ, заедно съ помощника му Вълчаровъ. Двама енергични, способни и отдадени своя дългъ български учители. Издигнали са всякакви похвати за тѣх. Дѣлото имъ е прѣдъ насъ. То краснорѣчиво говори.

Не на празно Варненци въпрѣки, че тази бѣше трета вечеринка прѣз тази седмица, избрзаха да заематъ всѣки мѣста въ театра „Ранковъ“.

На 19 вечерта въ салона „XX векъ“ имаше интимна срѣзка между Башкьоци и Варненци, на която присъствува и гр. кметъ г. Ковѣ, който отъ името на гражданството благодарн на Башкьоци, гдето посѣтиха Варна. Отговори му башкѣвца бай Крали Костѣв. Той каза, че тѣ идватъ за да ги види България, какви са българите, да види българите тѣзи българи, за които мръха съ усмивка на уста, а не съ проклятия българските орди. Срѣщата въ хора, тапца и пѣсни продължава до 2 ч. сл. полунощ. На другия денъ башкьоци бѣха изпратени, макаръ и не народно и тържествено, отъ кмета и група граждани пачодо съ мѣстния добруджански комитетъ.

Хроника

ПРОГРАМА на богослужението прѣзъ страстната седмица.

Въ четвъртъкъ вечеръ за 12-тъ Евангелия ще се звъни въ 7 часа, а послѣдованието имъ ще почне въ 7½ часа.

Въ великия петѣкъ Пѣнието на царскитъ часове ще почне въ 1½ часа сутринта.

Послѣдованието на огръбението Христово ще почне въ петѣкъ 7½ часа вечерта, а на другия денъ — слѣбота божествената св. Василевъ литургия ще почне въ 7 часа сутринта.

Въ самия денъ на вѣтлото Христово Възкресение ще се звъни въ 11 часа прѣдъ полунощъ, а тощо въ 12 часа ще стане излизането на църковния площадъ, гдето ще се почне пѣспѣвнието на св. тристово възкресение, слѣдъ което ще се отслужи божествената св. Златоустова литургия.

Вечерната (второ възкресение) ще се чето точно въ 2 часа послѣ пладнѣ.

Въ Свѣтлия понедѣльникъ и вторникъ службата ще започва въ 7½ часа сутринта.

Първата стѣпка къмъ обезщетяване пострадалитъ отъ възната При шаба на етапното управление се уреди специално бюро за обезщетяване нанесенитъ отъ румънското население и румънските войници малородери вѣрди на съзнатитъ поданици. За разширение това нарежда по отношение по отношение пълното добруджанско население, прѣговоритъ продължаватъ.

Фондъ „Генералъ Колѣвъ“. Управителния комитетъ на фонда „генералъ Колѣвъ“ е приятио изненаданъ отъ направената вѣска отъ 1-а конна дивизия 2,000 лв. за въ полза на пѣлитъ на фонда. По този случа комитетътъ бѣ одари твърдъ много както на чиноветъ отъ 1-а конна дивизия, за гдето са имали желанието да устроятъ забавление въ гр. Гудча съ такава цѣль, тъй и на всички пожертвуватели граждани, офицери и воини.

Забавление в гр. Тулча. По случай забавлението дадено от членовете на 1-а конна дивизия на 20 т. м. в Тулча в полза на фонда „Генерал Коленъ“, ще а на дивизията благодарят още един път на всички пожертвуватели, между които особено изтъкват първи лоненъ на Н. В. полк — 10000 лв., 4-а пехотна дивизия — 1000 лева, Тулчанското емство 500 лв., на всички г-жи и господа от София и Тулча и г-г. офицери 1-а конна дивизия, които сътрудничеството си спомогна за разпродаването на лотарийните билети и за уреждането на забавлението.

Печелат следните лотарийни билети:

60, 82, 95, 134, 140, 188, 207, 231, 440, 468, 501, 506, 529, 530, 557, 579, 594, 627, 640, 642, 718, 724, 786, 828, 891, 900, 906, 909, 910, 923, 953, 1025, 1072, 1119, 1216, 1297, 1359, 1408, 1480, 1481, 1491, 1499, 1508, 1509, 1519, 1593, 1619, 1631, 1636, 1639, 1657, 1680, 1702, 1704, 1733, 1799, 1878, 1869, 1871, 1804, 1901, 1965, 1971, 1987, 1991, 2025, 2088, 2058, 2044, 2042, 2092, 2098, 2120, 2133, 2125, 2136, 2180, 2181, 2192, 2203, 2293, 2262, 2295, 2311, 2373, 2396, 2421, 2465, 2424, 2511, 2534, 4544, 2596, 2474, 2614, 2649, 2667, 2660, 2689, 2691, 2737, 2773, 2786, 2802, 2810, 2820, 2848, 2867, 2980, 2983, 2992, 3016, 3030, 3052, 3125, 3116, 3144, 3151, 3170, 3173, 3205, 3262, 3210, 3226, 3263, 3233, 3282, 3316, 3293, 3330, 3340, 3369, 3385, 3426, 3437, 3473, 3632, 3664, 3720, 3721, 3745, 3765, 3840, 3842, 3857, 3911, 3916, 3984, 3995 и 3779.

Спечелените предмети ще се изпратят след представянето на билета в Штаба на 1-а Конна дивизия, заедно с точния адрес.

Вечеринка в Касапкой. На 14 того, по инициативата на учителите, била дадена в с. Касапкой от учениците и учениците от вечерното и неделното училище литературно музикална вечеринка, в полза на училищния фонд. Вечеринката била добре посътена и била завършена, при най-весело настроение на присъстващите, с народни хора и танци. Чистъ приходъ 600 л. По тоя случай учителския съветъ изказва своята благодарност на германския комедантъ

г. Капралъ Шатлъ за уделити и съдействието, което даде за изпълнението на вечеринката.

Премия за върхените храни. По 1 левъ премия на килограмъ върхени храни и фуражни припаси — жито, ражъ, ечемикъ и овъс, ще се заплаща на домакинствата, които предложатъ за изземване от оставеното имъ такова за собствено употребление и то най-късно до 15 юни т. г. Вънъ от премията единъ левъ на килограмъ, храните ще се заплащатъ по нормирани цѣни франко резервния магазинъ или складъ и то въ момента на изземването имъ.

Също така премия отъ единъ левъ на килограмъ храни и фуражъ (жито, ражъ, ечемикъ и овъс) ще се плаща на всеки, който внесе такава отъ вѣща и ги предложи за изземване.

Търговията съ рибата. По искане на Дирекцията за ст. гр. м-вото на земеделното ще се занимае съ въпроса за обвиване свободна търговията съ рибата или за прѣнормиране на цѣните.

Нови лозови подложки. Министерството на земеделието в Унгрия е изпратило безплатно на наше министерство нови сортове лозови подложки за варовита почва, които сж разпратени по държавните разсадници, за да се направятъ опити съ тяхъ.

Покана.

Управлението на Народно-спомогателния фондъ „Добруджа“ лапони на дарителите и дарителите, които сж внесли по 1000 лева и нагоръ да изпратятъ най-късно до 1 Май т. г. портретитъ си и кратка биография за сборника „Добруджа“, който е вече подъ печатъ. Изпращането става до фонда „Добруджа“ улица Гурко 16, София.

Четете вѣстникъ „Добруджа“ защитникъ на добруджанската наука.

БИБЛИОТЕКА „ДОБРУДЖА“

Издава Народно спомогателен фондъ „Добруджа“.

Излизха отъ печатъ и се пускатъ въ продажба следните книги:

№ 1. Историческия права на България върху Добруджа отъ Миланъ Марковъ. Цѣна 2 лева.

№ 2. Добруджа и нашето възраждане — (Културно-исторически издирвания) отъ С. Чилингировъ. Цѣна 5 лева.

№ 3. Иустендианското пристанище отъ Д-ръ Ив. Пенковъ. Цѣна 1-50 лева.

№ 4. Мемоара на Добруджанци, сж една фотографическа снимка, отъ Централния Добруджански Народенъ Съветъ. Цѣна 1-50 лева.

№ 5. Ромъисантѣ нестощести надъ отвлѣченото добруджанско население въ Молдова, I свитъкъ. По официални ромъиски документи и лични изповѣди сж една факсимиле и една фотографическа снимка. Отъ Драгомиръ Пачовъ и Данаилъ В. Кацевъ. Цѣна 2-20 лева.

Всички поръчки да се изпратятъ до Библиотека Добруджа, ул. Гурко № 16. Телефонъ № 368 и дружество Курьеръ—София.

На влизаря-отстъпника по споразумение. Намира се при всички вѣстниварски агенции и книжари въ Царството.

Въ Тулча—при книжарницитъ Кр. Дончевъ и Дим. Малосвятски.

Въ Бабадагъ—въ книжарница ф. „Добруджа“.

МАРТИРОЛОГЪ

На избитите и загиналите въ Молдова отвлѣчени добруджанци.

№ по редъ	Име и прѣзиме на загиналия	Отъ гдѣ е родомъ	Окопна	Възраст	Семейно положение	Кодко дома има	Заявление	На коя дата презъ 1916 г. е билъ отвлеченъ	Гдѣ е загиналъ
с. Армутлий									
1	Отефанъ Драгановъ	с. Армутлий		65	Вдовецъ	5		4 IX 1916 г.	Стифанеци
2	Михалъ Тодоровъ	"		69	Жененъ	9		"	"
3	Нено Ивановъ	"		63	"	4		"	"
4	Георги Ангеловъ	"		66	"	6		"	"
5	Драганъ Пеневъ	"		69	"	6		"	"
6	Райно Георгеа	"		70	"	7		"	"
7	Иванъ Христовъ	"		50	"	3		"	"
8	Отефанъ Ангеловъ	"		69	"	13		"	"
9	Маринъ Петковъ	"		75	Вдовецъ	8		15/XI 916 г.	Дъжени Бот.
10	Димитър Тодоровъ	"		75	Жененъ	10		"	"
с. Конгасъ									
11	Коста Д. Маноловъ	с. Конгасъ		60	"	3		от стигъ 3/IX 916 г.	Стефанеци
12	Отоанъ Димковъ	"		58	"	7		"	"
13	Отоанъ Трафковъ	"		50	"	3		"	"
14	Колъ Райчевъ	"		40	"	8		"	"
15	Иванъ Димановъ	"		68	"	10		"	"
с. Горно Чамурлий									
16	Василъ В. Казакъ	с. Г. Чамурлий		48	"	5		в. стигъ 16/IX 916 г.	с. Еленеци Бот. Стефанеци
17	Маринъ Пеневъ	"		50	"	3		"	"
18	Санди Димо Митовъ	"		58	"	4		"	"
19	Димитър Духновъ	"		35	"	4		13/IX 916 г.	"
20	Висилъ Петковъ	"		50	"	6		16/IX 916 г.	с. Еленеци Бот. Стефанеци
21	Курти Василевъ	"		60	"	—		"	"
22	Дико Василевъ	"		47	"	3		"	"
23	Иванъ И. Олмеконъ	"		54	"	4		"	"
24	Панчо Ив. Димковъ	"		50	"	7		"	"
25	Маринъ Волевъ	"		70	"	4		"	"
26	Герги Диримевъ	"		68	"	1		"	"
27	Петръ Карловъ	"		65	"	—		"	"
28	Ворги Милевъ	"		65	"	—		"	"